

افزایش تولید کلزا با معرفی رقم پرمحصول کلزای زمستانه "نیما"

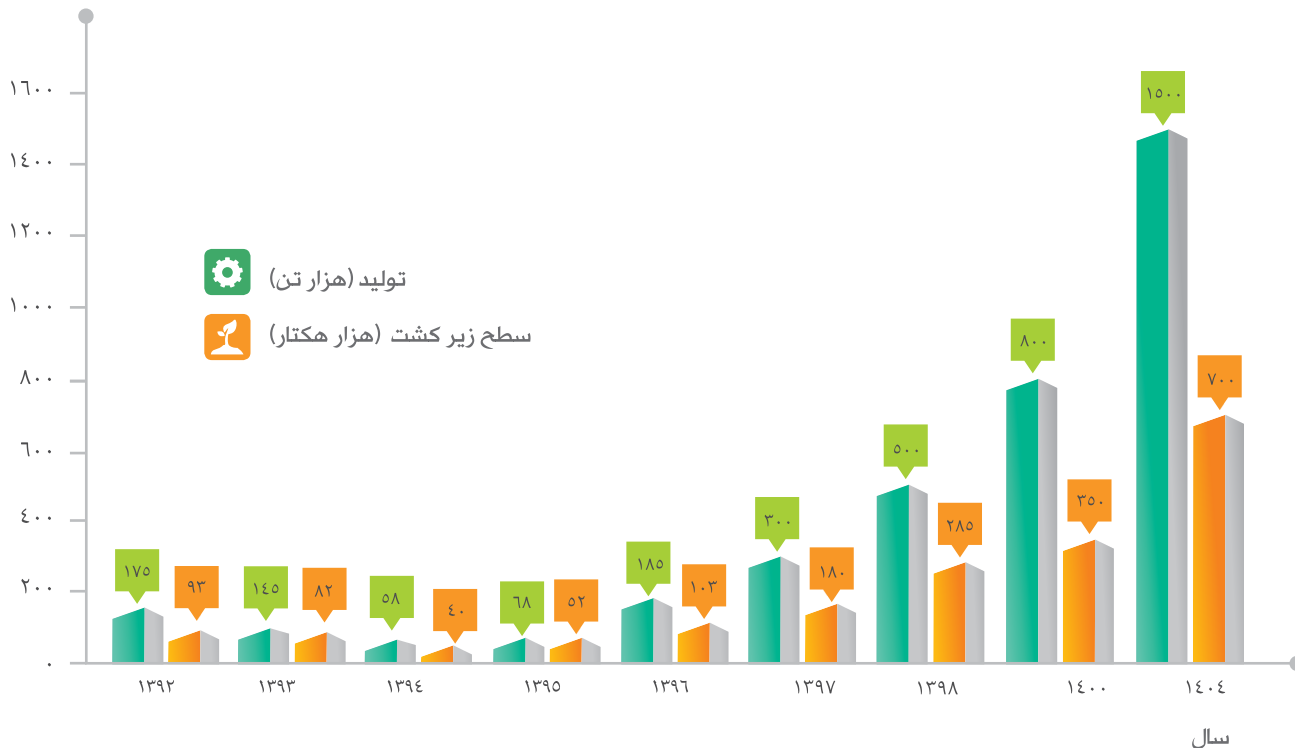
بهرام عزیزاده و همکاران
موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر

بیان مسئله

حدود ۹۳ درصد روغن مورد نیاز کشور به ارزش حدود ۴ میلیارد دلار (۱/۳ میلیون تن روغن خام و ۱/۴ میلیون تن دانه روغنی) از خارج از کشور تامین می شود و تنها ۷ درصد (حدود ۳۰۰ هزار تن) بصورت داخلی تولید می شود. تا سال ۱۴۰۴ تولید دانه های روغنی باید به حدود ۷۰ درصد نیاز داخلی (بیش از ۲ میلیون تن) برسد. از آنجا که کلزا بدلیل سازگاری با شرایط اقلیمی اغلب نقاط کشور به عنوان گیاهی راهبردی در طرح خودکفایی روغن مطرح است، اصلاح ارقام جدید کلزای پرمحصول و متحمل به تنش های مختلف از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

معرفی دستاورد

در راستای تولید ارقام پرمحصول و سازگار با شرایط اقلیمی کشور، رقم نیما از تلاقی دو رقم مودنا و اکاپی به روش شجره ای اصلاح شد. این رقم دارای عملکرد دانه بالا (افزایش ۶۰۰ کیلوگرم دانه و ۲۰۰ کیلوگرم روغن در هکتار نسبت به شاهد)، پایداری زیستی و انعطاف پذیری بالا، تا حدودی متحمل به خشکی، کیفیت مناسب (گلوکوزینولات و اروسیک اسید پایین)، متحمل به بیماری های پوسیدگی سفید ساقه، ساق سیاه و قارچ فوما است.

وضعیت سطح زیر کشت و تولید کلزا در کشور و برنامه آتی

افزایش ۶۰۰ کیلوگرمی تولید در هکتار با کشت کلزای رقم "نیم"

فرایند تجاری سازی

این رقم در مرحله واگذاری به بخش خصوصی برای تولید و فروش طبقات بذری به صورت پرداخت حق مالکیت معنوی می باشد.

سال زراعی ۹۶-۹۷ برای اولین بار توسط کشاورز پیشرو در سطح ۱۶ هکتار کشت و ۸۸ تن (۵۵۰۰ کیلوگرم در هکتار) محصول برداشت شد که بخشی از آن به عنوان محصول بذری برای تامین بذر گواهی شده مورد نیاز کشور توسط شرکت جهاد سبز خریداری شد و مورد فرآوری قرار گرفت. سرانجام ۳۰ تن بذر گواهی شده استاندارد در اختیار زارعان مناطق سرد و معتدل سرد قرار گرفت که می تواند ۵۰۰۰ هکتار زراعت کلزا را پوشش دهد.

پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی

